

Posamezne številke
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—
„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18 urah
datumom naslednjega dne ter štane
mesечно po pošti D 18—, na in-
ternativno D 18—, dostavljena na dan
D 11—, na telegrafno D 18—
izmeriti po dogovoru.
Naroda se pri upravi „TABOR“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 14.

Poslednja stranica v gotovini. Cena ugodnejša kot pri drugih izdajateljih.

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—
UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 14, nad-
stropje. Telefonski intern. št. 18—
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priljubljeno mesto. Tele-
fonski št. 24. — SHS postročelovno
številka št. 11 781
Na naročila brez denarja se ne
obstane. — Koloplat se ne vrnejo

Neslov

Maribor, nedelja 31. januarja 1926.

Leto: VII. — Številka: 25.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

R—R nespোরазum

Radice jadra v opozicijo?

BEOGRAD, 30. januarja. V poli-
tičnih krogih zasledujejo z veliko na-
petostjo razvoj zapletenih političnih
dogodkov. HSS računa z gotovostjo,
da bo prišlo med Radicem in radikali
do ostrega konflikta, kar bo imelo za
posledico razpad sedanje vlade. Dane-
s dopoldan je vzbudila vest da so
radikali stopili v stike z Davidovi-
čevimi demokrati in bosanskimi mu-
slimani, veliko senzacija. Vodja radi-

kalov Velizar Janković je namreč
konferiral v Sarajevu z dvema po-
slancema muslimanske stranke, ki
sta obljubila sodelovanje v vladi, če
Radic razbije sporazum. Enako so po-
tekla pogajanja z demokrati in je ra-
čunati, da bo v doglednem času pri-
šlo do radikalsko-demokratske koa-
licije. Z gotovostjo računajo, da bo
HSS pri bodočih volitvah glasovala
z opozicijo proti proračunu.

Današnja skupščinska seja

Zakon o obrtni banki sprejet.

BEOGRAD, 30. januarja. V skup-
ščini se je danes nadaljevala debata
o zakonu glede ustanovitve državne
obrtne banke. Včeraj je trgovinski
minister naglašal, da je v državi
150.000 samostojnih obrtnikov, ki so
od Narodne banke prejeli le 10 mili-
jonov kredita, dočim so dobile druge
banke in denarni zavodi 607 mili-
onov. Opozicija je kritizirala zakonski

osnutek, nakar ga je vladna večina
izglasovala. Prihodnja seja se bo vr-
šila v nedeljo, a 3. februarja se prične
generalna proračunska debata.

Jugoslavija in Turčija.

BEOGRAD, 30. jan. Turški poslanik
Remol Bey bo v ponedeljek svečano
izmenjal ratificirane prijateljske pogo-
be med Jugoslavijo in Turčijo. V diplo-
matskih krogih zatrjujejo, da ima Turčija
resno voljo ostati z Jugoslavijo v
prijateljskih stikih.

svojim voditeljem Pribičevićem vztraj-
no po ravni poti, ki jo hodijo še danes
in jo bodo hodili v bodoče. To je pot in-
tegralnega narodnega in državnega Ju-
goslovanstva, svobodnomiselnega demokra-
cije, socialne naprednosti in gospodarske
pravičnosti. SDS, stranka vseh stanov,
ostane slejkoprej zaščitnica malega člo-
veka in bojevница za ona načela, ki jih
ni izdala niti v najhujši borbi in ki jih
je vsilila celo svojim masprotnikom.

Po velikih uspehih, ki jih je imel
Svetozar Pribičević na slodih v južnih
pokrajinah naše države, prihaja sedaj
tudi med Slovence. Pred dnevi je imel
v Ljubljani, ki je z nezaprano večino iz-
volila dr. Korošca, zborovanje, kakršne-
ga še ni imel klerikalni voditelj. Nocoj
ga bo sprejelo Celje, jutri pa bo govoril
v Mariboru v Narodnem domu, tam, kjer
je pred tedni spregovoril St. Radic. —
Kakšna razlika! Radica je poslušala
večina radovednežev. Pribičevića pa pri-
dejo poslušati pristaši njegove stranke iz
mesta in okolice, iz vzhodnih, severnih
in zapadnih krajev mariborske oblasti.
Samostojna demokratska stranka in nje
voditelj, ki niso nikoli obetali nič nemo-
gočega, nikakih zračnih republik in me-
denih avtonomij, temveč samo realno dr-
žavo, ki si jo bomo morali sami urediti
in v kateri bomo toliko veljali, kolikor
bomo delali!

Napredni Maribor in vsa mariborska
oblast naprednega duha pozdravlja v
svoji sredi Svetozarja Pribičevića, onega
politika in državnika, ki svojo dosledno
in pošteno politiko več zaleže in več do-
seže nego ducet klerikalnih in radičev-
skih poslancev, ki jih pošiljajo od de-
magogije zbegani volilci v Beograd. —
Pozdravlja na severni državni meji naj-
večjega nacionalnega bojevnika, ki ni
nikoli zatajil odločnosti nasproti onim
ki bi hoteli škodovati državi. Pozdravlja
v Svetozarju Pribičeviću vlečenje in-
tegralnega jugoslovanstva in demokracije,
nadejajoč se, da bodo njegovi nadaljnji
poseti na naši meji vedno večji tri-
umfi jugoslovanstva in napredne misli!

Članom Zveze kulturnih društev v pozdrav

Maribor, 30. januarja 1926.

Zveza kulturnih društev v Mariboru
sklicuje v nedeljo, 31. januarja 1926 po-
poldne ob 2. uri v čitalniških prostorih
v Narodnem domu zborovanje vseh svo-
jih članov. Ta dan se bo zbralo v Mari-
boru mnogo naprednih kulturnih delav-
cev z vseh strani mariborske oblasti, da
se na zboru porazgovore o programu
kulturnega dela v letu 1926. in določijo
smernice za poglobitev in enotno duhovno
ureditev tega dela.

V ZKD v Mariboru je do danes včla-
njenih že 183 društev, med njimi 100
ustanovnikov, v 41 krajih pa se priprav-
lja ustanovitev novih naprednih prosvet-

PLANINSKI

FEBRUAR
1
PLES
Pondeljek
Ignacij, šk. m.
B. Cmil
PRI
GÖTZU

Rajni Pavel Fjodorčič je bil pravi ruski
vojak; vsekdar komečljaten, dober
družabnik in velik patriot. Dasi plemi-
škega rodu, je vedno čutil s preprostim
ljudstvom in njegova maksima je bila:
Bodi kot aristokrat socialist in kot socia-
list aristokrat. Bil je zadnji svojega ro-
du. Poslednje čase je živel v Hrastovcu,
kjer je vse do smrti instruiral gojence
in skrbel z drugimi vred za blagor ruske
mladine. Umrli je mirno in udano kot
pravi vojak. Pokopali so ga na šentle-
narskem pokopališču v vsej skromnosti,
kakor je bil tudi kot človek skromen in
tih. Bodi mu lahke zemlje. M. B.

— V finančno kontrolo se ne spreje-
majo novinci. Oblastni inspektorat fi-
nančne kontrole v Ljubljani razglašuje,
da je v njegovem območju to je v Slo-
veniji in Prekmurju vsak sprejem no-
vincev v službo finančne kontrole ustav-
ljen.

— Novi 1000dinarski bankovci. Na Su-
šak je francoski parnik „Teneriffa“ pri-
peljal pošiljatev novih 1000 dinarskih
bankovcev v vrednosti 1 milijarde in 200
milijonov Din. Bankovci bodo v krat-
kem dan v promet, dosedanji pa se bodo
umaknili.

— Povodom 700-letnice smrti sv. Fran-
čiška Asiškega bo izdala Italija posebne
spominske znamke.

Mariborske vesti

Maribor, dne 30. jan. 1926

Nova stavbena zadruga

Ker se po časopisju omenja, da pod-
pisani snujem novo stavbeno zadrugo,
naj mi bo dovoljeno, da zadevo nekoliko
pojasnim, v naprej bodi omenjeno, da
meni vsa stvar ni nikakj politikum.

Na nedeljskem sestanku, dne 24. t. m.,
kjer so se sešli interese za lastne hiše,
sem med drugim omenil, da naj bi se
oživotvorila že obstoječa uradniška stav-
zadruga in reorganizirala tako, da bi
imeli dostop sploh drž. uslužbenci, upo-
kojenci in drugi, zlasti ako imajo že del
potrebne kapitala na razpolago. Da pa
naj ostane taka uradniška zadruga, sma-
tram za nujno radi tega, ker obstoja
možnost, da si taka zadruga v kratkem
lahko preskrbi v drž. proračunu predvi-
deni, in v ministrtvu za socialno skrb
deponirani kredit za uradniške zadruge
te vrste; posojilo, ki bi se tu dobilo, bi bi-
lo nizko obrestno ali celo brezobrestno,
kar bi stavbeno akcijo v doglednem času
zelo olajšalo.

Ves načrt pa je začasno v tem, da se
zadruga čimprej oživi event. na novo
osnuje, da potem članstvo kot močna or-
ganizacija nastopi, in spocetkoma apelira
na pomoč občine, ki je na zadnjih se-
jah o taki pomoči že razpravljala. Načrt
pa se opira na enake akcije, kakor so se
že uresničile n. pr. v Ljubljani in dru-
god, kjer je dala občina jamstvo za kre-
dit in tega je dala Mestna posojilnica v
Ljubljani. — Hiše že stojijo, cela koloni-
ja jih je, in ljudje komaj čakajo, da se
vselijo. — Prvi pogoji vsake take akcije
je torej, da se zbere potrebno število
interesentov, potem si ti zagotovijo kre-
dit s pomočjo občine, dalje da izposlu-

Dnevna kronika

Smrt ruskega generala v Hrastovcu

V torek dne 26. t. m. je umrl v Hra-
stovcu ruski general Pavel Fjodorčič
Stark. Pokojnik je bil rodom iz Petro-
grada, kjer se je rodil 9. maja 1856. Po
končanih 6 razredih gimnazije je vstopil
v Pavlovsko vojaško učilišče in potem
h kronštadskemu trdnjavskemu topničar-
stvu. Kot topničar se je udeležil rusko-
turške vojne in je bil v bojih na Šipki
ranjen. Po končani vojni je vstopil v
vojno akademijo generalnega štaba in
študirati tudi na vojaški pravni akade-
miji. Tu se je oženil, a žena mu je kmalu
umrla. Ostala je hčerka Vera Pavlovna,
ki je sedaj profesorica zgodovine in zem-
ljepisa na ruski gimnaziji v Hrastovcu.
Pokojnik je dolga leta služboval v
štabu kijevskega okruga in je predaval
na Konstantinovskem voj. učilišču. Bil
je inspektor vojnih učilišč in kadetskega
korpusa v Kijevu vse do evakuacije in
zavzetja mesta po boljševikih l. 1920. L.
1908. je dobil čin generalnega majorja.
V Rusiji je bil odlikovan z redom sv.
Vladimirja II. stopnje po prihodu v Ju-
goslavijo pa ga je takratni kralj, sedanji
kralj Aleksander I. odlikoval z redom
belega orja II. stopnje.

Maribor, 30. januarja.
Nocoj se bo pripeljal v naše mesto vo-
ditelj Samostojne demokratske stranke,
minister na r. in narodni poslanec gosp.
Svetozar Pribičević, da govori na jutri-
šnjem zborovanju v Narodnem domu. —
Prvikrat imajo napredni Slovenci prilo-
ko, da pozdravijo in slišijo velikega ju-
goslovanstva politika tu na skrajni
meji naše države. Zato je prihod Svetozar-
ja Pribičevića tem pomembnejši.

Ce se izgovori njegovo ime, je že po-
vedan njegov program, izražena njegova
osebnost. Saj je Svetozar Pribičević eden
najmarkantnejših jugoslovanških politi-
kov, ki ga poznajo v sleherni vasi, naj-
siho v Macedoniji ali v Sloveniji. Po-
znajo ga kot politika jasno opredeljenih
načel, močne volje, ravne linije in velike
delavnosti. Kdor pozna njegovo delova-
nje že iz časa hrvatsko-srbske koalici-
je, ki jo je ustanovil skupaj s pokojnim
Suplom in žnje prekrižal avstro-mad-
žarske špekulacije na Hrvatskem; kdor
se spominja njegovih nastopov v Narod-
nem Višječu in v prvih jugoslovanških
vladah po ujedinenju; kdor še ve, s kak-
šno prepričanostjo in odločnostjo je
pomagal ustvarjati vidovdanske ustavo;
kdor premotri smernice njegove notra-
nje in prosvetne politike in primerja
vse to z njegovo današnjo politiko, mo-
ra priznati, da je v njem posebejlena
politična značajnost in doslednost. Po-
stavil se je na čelo stranke, ki je zbrala
okoli sebe najnaprednejše politike v no-
vi državi, ne oziraje se na pleme, vero,
pokrajino in stan. V Sarajevu so bili po-
loženi temelji jugoslovanški demokra-
ciji; nastala je močna politična stranka,
ki je v hipu izenačila vse neenakosti in
se postavila na stališče, da obstoji samo
en državotvorni narod — Jugoslavlani,
da gre temu narodu samo ena država z
enim zakonodajnim telesom in s široko
upravno dekoncentracijo. Plemenski in
pokrajinski separatizmi so bili zadeti v
živo. Demokratična politika je na mah
zabrisala razlike med „prečani“ in Srbi-
janci in je pritegnila k pozitivnemu dr-
žavotvornemu delu vse, ki so razumeli
idejo osvobodjenja in ujedinenja. Pri
tem delu, čigar kropa je vidovdanska u-
stava, se je odlikoval Svetozar Pribiče-
vič po svoji železni doslednosti. V zvezi
z najmočnejšo srbijsko stranko so u-
stvarili demokrati vse pogoje za konsol-
idacijo nove države in za ljudski napre-
dek. Koliko lažje in uspešnejše bi pač bi-
lo njihovo delo, če se jim ne bi bilo tre-
ba boriti proti tolikim destruktivnim si-
lam, proti separatizmom vseh vrst in
škodljivcem Jugoslovanstva. Saj je do-
volj navesti, en primer: Če ne bi Radic
in radičevci ugajali skozi več kot šest
let svojih republikansko-separatističnih
neumnosti, kje bi že bil naš upravni,
ekonomski in socialni razvoj? Koliko
energij, bi se lahko uporabilo za korist-
nejše, trajnejše delo!

Pravijo, da je Svetozar Pribičević pro-
ti Hrvatim. Toda kdo jih je bolj ponižal
kot Radic, ki se je obesil kakor čolekja
na kolo državne konsolidacije in je bilo
na kolo pobijati brezpoldno radičevsko de-
magogijo, namesto da se dela za gospo-
darski napredek. Pribičević je doživel s
svojimi nazori o hrvaškem vprašanju
svojino zadoščenje. Dali so mu ga oni, ki
so ga žolčljivo napadali kot škodljivca
Hrvatov. Priznali so ustavo in jo danes
sami branijo. Šest let radičevske politi-
ke je bilo vrženih v nemar, da se je tudi
na Hrvatskem splošno sprejela ona dr-
žavna in narodna ideja, ki so jo ustvarili
demokrati in čije najdoslednejši pobor-
nik je Svetozar Pribičević.

Vse so naprtili nasprotniki Pribičeviću
— obznano, hrvaško vprašanje, pre-
ganjanje uradništva itd. — ali vsi očitki
so gladko razblinjeni ob načelni javnosti
njegove politike. V vsem mu je del prav
razvoj naših političnih razmer. Napada-
ni od vseh strani in celo zapuščeni od
svojih strankarskih prijateljev, izdani od
svoznikov, so bili politiki okoli SDS s

lejo, da bi občina vsaj zadruga oprostila obd. davkov vsaj toliko let kakor država t. j. 10-12 let. Razentega naj bi občina tudi pomagala, s tem, da bi posredovala pri nakupu cenejših stavbišč, ki so ji večkrat, baš tudi sedaj na ponudbo, da bi jih torej kupila in dalje prodala po isti ceni, v amortizacijskih rokah.

Tudi se kakko apelira na občino, da do tedaj, dokler se ne dobi nizkoobrestno posojilo, prevzame obveznost, da doplača le obrestovanja, ki je sedaj še razmeroma visoko, namreč okrog 8%. — Obresti pa bodo vsekakor še padale, kar bi bilo le v prilogi akciji. — Na nedeljskem sestanku sem še povdarjal, da bi skupna akcija, izpeljana v večjem slogu, pomenila stavbo hiš; računaj sem za primer, da bi naj priprosta, a solidna enostanovanjska hiša, ako bi bilo na istem kraju postavljenih vsaj 5-10 sličnih ali enakih hiš stala okrog 100.000 din., event. celo nekaj manj. Če bi torej kak interesent prinesel že 30-40% kapitala, bi mu bilo obrestovanje in amortizacija takoj znatno olajšana.

V kolikor so se ozirali proti mojim izvajanjem pomislu, pa smatram, da bo v detajlu govoriti o tem šele tedaj, ko bodo kredit tu in drugje pogojni že izpolnjeni. — Kdor seveda samo vidi tveganje in povsod neugodne prilike ta ne more soglašati pri akciji, ki gre za tem, ja strašno stanovanjsko uzerijo orili. — Občina je in bo gotovo še marsikaj storila, da tu pomaga in ona že sedaj hoče, da zadržim pomaga, kakor bo morala tudi država. Oglasil se bom v tej zadevi še v kratkem, h koncu najle še omenim, da bi po splošni sodbi občina smela uvesti zmeren stan. davek za tiste, ki imajo lepa in udobna stanovanja, da s tem pridobi sredstva za stan. akcijo. Ta davek naj bi seveda plačali najemniki, po sorazmerju sob in po številu oseb, ki v teh stanujejo. Maribor, 26. januarja 1926.

Ivan Favai.

— Za častnega občana je izvolil občinski zastop v Murski Soboti velikega župana g. dr. P i r k m a j e r j a v priznanje njegovih zaslug povodom katastrofalne povodnji v Prekmurju. m. S k u p n i o b e d p o s h o d u g. Svetozara Pribečeviča v nedeljo, dne 31. t. m. popoldne bo v restavraciji »Union«, Čafova ulica. Ako kdo izmed Mariborčanov, ki se želi udeležiti skupnega obeda, ni prejel tozadevnega dopisa, naj se blagovoli prijaviti še nocoj do 18. ure zvečer v našem tajništvu. — Oblastno tajništvo SDS, Cankarjeva ulica 1.

m. Udeležence jutrišnjega zborna opozarjamo, da vzamejo na vsak način vabila seboj ter da prihajajo kolikor mogoče vsi skozi glavna vrata, ki vodijo v vestibul Narodnega doma.

m. Vsem somišljenikom in prijateljem v Mariboru. Ugotovili smo že nad 50 slučajev, da se niso dostavila poslana vabila na shod raznim našim somišljenikom in prijateljem. Stvar smo izročili pristojnemu mestu v preiskavo. Oni, ki vabil niso sprejeli, naj vseeno pridejo na shod, ker smo poskrbeli, da dobe vabila na licu mesta. Oblastno tajništvo SDS v Mariboru.

Vsem somišljenikom in prijateljem SDS v mariborski oblasti

V soboto 20. t. m. prispe v našo oblast vođa Samostalne demokratske stranke

g. Svetozar Pribečevič

in bo govoril v soboto 30. t. m. ob 20. uri na

velikem manifestačnem zboru SDS v Celju

v Celjskem domu, v nedeljo dne 31. t. m. ob pol 11 dopoldne pa v

Mariboru v Narodnem domu.

m. Vse cenj. dame in gospode, ki sodelujejo na nocojšnji prireditvi opozarjamo, da je za nje pripravljena posebna garderoba in sicer v takozvani »Umetniški sobi«. Vsi pa prejmejo pri predsedniku ali blagajniku posebno legitimacijo.

m. Otroški karneval. V torek, dne 3. februarja se vrši ob 16. uri popoldne v glasbeni šoli meščanske šole v Cankarjevi ulici sestanek v svrhu dogovora glede otroškega karnevala.

m. Jugoslov.-češkoslov. liga ima odborovo sejo radi priprav za občni zbor, delovnega programa za bližnji čas in pregleda članov v ponedeljek, dne 1. svečana ob 18. uri v običajnem lokalni, ker se zadnji seja radi predavanja ni mogla vršiti.

m. Malenkostne očitke je slišati na račun nocojšnjega plesa Jugoslov. Matice. Nekateri pravijo, da se jih je prezelo pri podpisovanju proglaša, ki je bil plakatiran po mestu. Samo ob sebi se ume, da se ni hotelo nikogar prezreti, pa vsi tudi niso mogli na proglas. Upamo, da jih taka malenkost ne bo odvrnila od največje prireditve te vrste v letošnjem predpustu.

m. Pri Kežarjevem večeru, ki ga priredi na Svečnico, dne 2. februarja ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma Slovenska Čitalnica ob priklki obnega zborna, sodeluje tudi Sokolska godba pod vodstvom kapelnika br. Sušteršiča. Udeležbo je obljubil še pevski zbor »Drive«. Povabljena so vsa narodna društva, da izkažejo priznanje podrobnemu narodnemu delu iz prevojnih časov, kakor tudi reprezentanti oblasti in oficirski zbor. — Po poročilu o delovanju Čitalnice in knjižnice bo izročil predsednik častno diplomu slavljencu, katero je krasno izdelal prof. Srebre v Mariboru. Slavnosten govor ima g. dr. Koderman.

m. Odlični ruski pevec, prvi bariton ljubljanske opere g. Pavel Holodkov, čigar koncert bo priredila Ljudska univerza v petek dne 5. febr. v veliki kazinski dvorani, je bil pred revolucijo prvi bariton moskovske opere Zimina, iz katere izbaja tudi najslavnejši svetovni pevec Saljapin.

m. Društvo »Jadrana« bo priredilo dne 1. februarja maškeraadni večer s plesom v dvorani g. Pečnika, Rotovž 2. Dostojne maske dobrodošle. Na sporedu so šaljiva pošta, šaljiva deklamacija in drugi komični prizori. Svira domača priljubljena godba. Vstopnina 5 Din. K obilni udeležbi vabi odbor.

m. Po eni meso. V ponedeljek dne 1. febr. 1926 od 8. ure naprej se bo na prosti

stojnici v uti pri mestni klavnici prodalo približno 200 kg svežega svinjskega mesa s slanino vred po 12 Din za 1 kg. — Prodaja samo konsumentom po 1-2 kg.

m. Radiotečaj v Ljudski univerzi. Pred nekaj dnevi smo poročali, da pripravlja Ljudska univerza tečaj za radiotelefonijo. To vest popravljamo v toliko, da se pripravlja tečaj za radiotelegrafijo, ki je pri nas še skoro neznana. Tečaj bo izredno zanimiv že vsled tega, ker se bo poučevala praktična telegrafija in čitanje morsevovih znakov na posluh. Ker je to prvi tečaj te vrste sploh v Jugoslaviji opozarjamo nanj vse naše radioamaterje, pa tudi telegrafske uradnike, katerim se nudi prilika, da se izpopolnijo v čitanju na sluh. Vodil bo tečaj poklicni radiošpecialist ter bodo trajala predavanja približno 20 ur in sicer po dve tedenski uri. Ukovina je malenkostna. Radiotečaj bo zvečan z javno tekmo jemanja na sluh, pri kateri dobi najboljši slušatelj lepo darilo. Prijave sprejema »Ljudska univerza« pri vsakem predavanju. (Opozarjamo na današnji članek »Radiotelegrafija«.)

m. S sejmišča. Na sejem dne 26. jan. se je priglasilo: 7 konjev, 4 bikli, 162 valov, 287 krav in 6 telet, skupaj 466 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8-8.50, poldebeli voli 7.25-7.75, plemenski voli 6.50-7, bikli za klanje 6.50-7, klavne krave debele 5-6.25, plemenske krave 4.50-5, krave za klobasarje 3-4.25, molzne krave 6-7, breje krave 6-7, mlada živina 6.50-7. Prodalo se je 230 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 30 komadov, v Italijo 52 komadov. Mesne cene: Volovsko meso 10-19. Telečeje meso 12.50-20. Svinjsko meso sveže 12.50-27.

m. Delavski shod Orjune se je vršil ob precej dobri udeležbi minul nedeljo. Govoril je g. Tripalo o položaju delavstva in o ureditvi socialnih razmer. Govornik je posebno obsojal strankarsko izrabljanje delavskega pokreta, v čemer so mu zborovalci živo priprjevali.

m. Tečaj za usnjerez in vezanje knjig. Na večstransko zahtevo se priredi na obrtni šoli v Aškerčevi ulici 6 večerni tečaj za usnjerez in vezanje knjig za gospode. Tečaj se začne 3. februarja. Pouk se vrši trikrat tedensko od 19.30 do 21.30 uri. Informacije daje vodstvo.

m. »Drava« — pevski zbor. Napovedana pevka vaja v ponedeljek za mešan zbor odpade, vrši pa se zato v sredo zvečer na državni realki ob pol 19. uri za ženski, ob 19. uri pa za mešan zbor. Polnoštevilna udeležba obvezna!

m. Mestno kopaljšče bo jutri v nedeljo odprto od 9. do 13. ure. Parna

kopelj samo za moske, kadna kopelj za vse stranke.

m. Kavarna »Evropa«. V soboto in nedeljo zvečer poslovilni koncerti ruske kapele »Bjeloy«. V ponedeljek začetek gostovanja češkega dua »Vila«.

m. Samo v »Ljudski kletki«, Grajska ulica 2. se dobi najboljšje, zajamčeno naravno dalmatinsko vino ter najcenejša hrana in dnevno morske ribe.

m. Zpomniti velja, da v kljub vsemu vse nič ne pomaga: En sam ples na leto je planinski ples in ta bo letos 1. febr. ob 8. uri pri Götzu! Saj vsi veste: Najbolj domače in neprisljčno, najboljša krepčila nudi ta ples. Skratka: vse kakor na planinah!

m. Iz branže pisarniških strojev. Poznana tvrdka Ant. Rud. Legat & Co. v Mariboru, Slovenska ulica 7, je prevzela samoprodajo amerikkanskega pisalnega stroja na krogličnih ležiščih »Smith & Bros«, pisalnega stroja za potovanje in pisarno »Corona«, pišočega seštevalnega stroja in registriranih blagejn znamke »Corona«, kakor tudi samorazpečevanje amerikkanske kartoteke »Kardex« za vso Sloventijo. Vsled prevzema teh izbornih pisarniških pripomočkov bo zavzemala tvrdka Ant. Rud. Legat & Co., v pisarniški stroki vodilno mesto in bo v prijetnem stanu, vsako pisarno najboljšje in najmodernejše urediti.

m. Damam in gospodom ter šoli odraslim otrokom, kateri si žele ustanoviti hitro in zanesljivo eksistenco, je priporočljivo obiskovati tečaje za strojepisje, slovenško in nemško stenografijo, srbohrvaščino, slovenščino in nemščino ter knjigovodstvo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru. Dobro zakurjena in higienična učilnica! Začetek novih dnevni in večerni tečajev dne 3. februarja t. l. Vpisovanje in pojasnila dnevno v prodajalni tvrdke Ant. Rud. Legat & Co. Maribor, samo Slovenska ulica 7, telefon 100.

m. Tečaj za fino pečivo se začne 8. febr. na gospodinjski šoli dekliškega zavoda »Vesna« v Mariboru. Informacije daje vodstvo.

m. Velika kavarna in Klub-Bar, po veselicah in plesih, sestanki modernega in elegantnega občinstva.

m. Novi tečaji za strojepisje, slovenško in nemško stenografijo ter knjigovodstvo se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 3. februarja t. l. Pojasnila in prospekti v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

m. Čevljiarski venček se vrši dne 2. febr. t. l. od 16. ure naprej v gostilni gospe Marije Serag v Kamnici. Za dobro jed in pijačo bo najboljšje preskrbljeno in zabava bo na višku. Pridite vsi! N 10 m Kavarna Europa. Še samo 3 dni ostanejo Rusi. Svirajo in pojejo dnevno od 20.30 do 2.30 ure.

ZAHVALA.

Čut hvaležnosti mi veleva, da se najiskrenejše zahvalim gospodoma zdravnikoma dr. B. I p a v i c u in dr. N. T h a l m a n n u, ki sta z vso vnemo in požrtvovalnostjo zdravila mojo ženo v mariborskem sanatoriju in ji rešila življenja.

R u š e, 27. januarja 1926. 215 Ferdo Ozvald.

„Smith & Bros“ pisalni stroji ANT. RUD. LEGAT & CO., MARIBOR, Slovenska ulica 7, telefon 100. 218

Alphonse Daudet: Dedek in babica Les Vieux

(Iz »Lettres de mon moulin«, preložil B. Borko).

Pismo, oče Azan!

— Da, gospod... iz Pariza.

Ves ponosen je bil, da prihaja pismo iz Pariza, moj ljubi Azan... Jaz nisem bil. Nekaj mi je reklo, da mi bo to pariško pismo iz ulice Jean-Jacquesa, ki je bilo tako nenadoma in navsezgodaj zašlo na mojo mizo, skvarilo ves današnji dan. Nisem se zmotil; takoj boste spoznali, zakaj.

»Moras mi storiti uslugo, prijatelj. Zapri za en dan svoj mlin in pojdi takoj v Eyguierés... Eyguierés je velik trg tri ali štiri ure od tvojega kraja — sprehod za te. Ko prispeš tja, vprašaj, kje je samostan Sirot. Prvo poslopje za samostanom je nizka hiša s sivimi oknicami in z majhnim vrhom. Vstopi, ne da bi trkal — duri so zmerom odprte — in ko vstopiš zavpij na ves glas: »Dober dan, dragi ljudje! Jas sem prijatelj vašega Maurica...« Tedaj boš ugledal dvoje majhnih starčkov, ah! tako starih, prastarih: s sedala svojih velikih naslonjačev ti bosta pomolila roke, ki jih obemi v mojem imenu iz celega srea, kakor da bi bila tvoja človeka. Nato boste kram-

ljali; pripovedovala ti bosta o meni, pa samo o meni: tisoče neumnosti bosta povedala, ali ti poslušaj in se ne smeji... Saj se ne boš smejal, kaj ne?... To sta moj dedek in babica, dvoje bitij, ki sem jima vse na svetu in ki me nista videla že deset let... Deset let — dolgo časa, kaj? Pa kaj početi: mene veže Pariz, njiju visoka starost... Tako sta stara, da bi se bila ugonobila med potjo, če bi me hotela obiskati. Na srečo si ti, dragi mlinar, tam spodaj; in če objameta tebe, bosta revčka verjela, da sta tudi mene malce objela... Tako pogosto sem jima pravil o nama in dobrem prijateljstvu, ki naju...«

K vragu tako prijateljstvo! Prav danes jutraj smo imeli prelestno vreme, vendar pa ne za to, da si krešeš podpljate na cesti. Preveč veje mistral, prevroče je sonce; res pravi pravcati provancalski dan. Ko je prispelo to zlomkovo pismo, sem bil že ujel prostorček med dvema skalama in sem sanjal, kako bom tu prebil ves dan kakor knjšar, srebaje svetlobo in prisluškojoč, kako pojo mreke... Nazadnje: kaj hočete? Godrnjuje sem zaprl svoj mlin in položil ključ pod vrata. Klobuk, pa pipo s sabo in hajdi na pot!

Okoli dveh sem prisel v Eyguierés. Vas je bila pu ta: vsi ljudje so se razšli po njej. Pod brati na dno... bi so beli od prahu, so čirikali marni kakor

kje sredi Crana! Vendar pa je bil na trgu osel, ki se je solnčil pred občinske hišo; potem sem videl jato golobov okoli vođačka pri cerkvi; ali človeka ni bilo, da bi mi povedal, kje je srotišnica. Na srečo sem opazil neko staro vilo, ki je počenila v kot svojih vrat in predla. Povedal sem ji, kaj iščem; ker pa je bila ta vila vrlo mogočnja; ji ni bilo treba storiti drugega ko dvigniti preslico in glej — samoetan Sirot se je obrnil pred mano, kakor da bi ga bila pričarala... Bilo je veliko enolično črna poslopje, prav ponosno, da je imelo nad vratnimi loki star križ iz rdečega peščenca z malce latinščine naokrog. Ob strai te hiše sem opazil drugo, ki je bila znatno manjša. S sivimi oknicami in z vratom zadaj... Takoj sem jo prepoznal in vstopil, ne da bi bil trkal.

Vse življenje bom sanjal o dolgem hladnem in tistem hodniku, z rožnato prepletkanimi stenami, z vrhom v ozadiju, čigar jarka barva je padala skozi zavese in s ovetlicami in obledelimi slikarjami na panojih. Zdelo se mi je, da sem prišel h kakemu staremu uradniku izza časov Sedatna... Na koncu hodnika se je slišalo skozi napol odprta vrata na levtici tikakanje velike ure in otroški glas — toda že glas šolarja, — ki je braj, ustavljaoč se pri vsakem zlogu: Te-daj-je- vzklik-nil-sve-ti-I-re-nej-Jaz- vzklik-pše-ni-ca-Go-spo-

do-va—. Mo-ra-li-me-bo-do- e-mle-ti-ži-val-ski-zob-je. Potihoma sem stopil k dverim in pogledal v sobo.

V tišini in somraku majhne izbe je spal globoko v naslonjaču dobrodušen stavec z rdečimi licij, ves nagubančen tja do nohtov; usta je imel odprta, roke pa na kolenih. Pod nogami je majhna, modro oblečena deklica — z veliko pelerino in majhno čepico, kakor se nosijo sirote — brala iz knjige, ki je bila večja od nje. Življenje sv. Ireneja... To čudežno čitanje se je čutilo v vsej hiši. Starček je spal v naslonjaču, muhe na stropu, kanarčki v kletki spodaj na oknu. Debela ura je smrčala tik-tak, tik-tak. V sobi ni bilo nič živahnejšega od velikega snopa solnčnih žarkov, padajočih premo in belo izmed zastrtih oknic; kakor žive iskriske so plesali v tem soju mikroskopični drobci prahu. Med občasnim dremanje je otrok z važnim obrazom nadaljeval branje: »Kma-lu-sta-se-vrg-la-nanj-dva-le-va-in-ga-raz-tr-ga-la—. V tistem trenutku sem vstopil. Če bi bili sami levi svetega Ireneja vdrli sem-le v sobo ne bi vzbudili take groze kot jaz. Pravi teater! Deklica je zavpila, debela knjiga ji je padla iz rok, kanarčki in muhe so se prebudile, ure je zazvonila, stavec se je ves osupel obrnil k meni; tedaj sem malce zbežal, obstal na pragu in zavpil na ves glas:

nobenem oziru niti predpisom niti običajem 20. stoletja. Kljub temu se ne zganja nobena oblast, da bi napravila konec temu — nasprotno, videti je, da zahaja v tak lokal v velikem številu celo inteligence. Razen tega pa sme danes že vsaka branjarja in špicerijska trgovina točiti in prodajati odprta vina; končno pridejo v poštev še takozvana točenja »pod veje« (Buschenschank). V teh točijo producenti lastno vino seveda brez vsakih režij in z vsem tem se zadaja že itak skrajno bolni gostilničarski obrti smrtni udarec. Namesto, da bi se režija gostilničarja razdelile na čim večje število konsumentov, s čim edinim bi se mogle znižati, z njimi pa seveda tudi cene, pada skoro vse breme na gostilničarja samega, ki ga pač nosi, dokler more oziroma dokler ne propade.

Medtem, ko se ljudje od stroke trudijo z vsemi fizičnimi napori in finančnimi težkocami, da bi uredili kolikor mogoče udobne in lepše lokale, ki so v prvi vrsti potrebni in namenjeni tujškemu prometu, iz katerih črpa tujec nekaj celoten utis mesta, — se odvijajo razne točilnice brez konca in kraja, ki pa seveda samo škodujejo pravi gostilničarski obrti. Cemu potem ustanavlja zadruga strokovne šole in jih vzdržuje iz lastnih sredstev, ako strokovni človek sploh ne pride v poštev? Če bo šlo tako dalje, bomo imeli v kratkem časur avno največje in najlepše restavracije zaprte. Takšen žalosten slučaj se je zgodil v Sibeniku, kjer se je moral zapreti vsled slabega obiska eden največjih hotelov, hotel »Krkas«.

Ravno nasprotno pa je, kar se tiče raznih davkov in vsemogočih doklad in taks, ki se v neznosni teži kopičijo ravno na gostilničarsko obrt, kakor da bi bila ta stroka sploh popolnoma odveč, da si ima vsled svoje detailnosti že pri izvrševanju največ režij. Kadar potrebuje država ali občina denarja, mora biti prvi vir pač vedno gostilniška obrt, tako, da bodo režije kmalu prekašale dnevni inkaso; da o zaslužku niti ne govorim.

3. Določevanje cen po oblastih si kar predstavljati ne morem, ker diktirati cene, ne pa tudi režij se mi zdi nemogoče. Sicer se pa itak vsak gostilničar bori s konkurenco in nudi blago po najnižjih cenah, samo da napravi kak promet. — Gostilničar je navezan na dnevni nakup svojega blaga za prodajo in je naravnost čudno, da se hoče ravno pri njemu priučiti z regulacijo cen, ko vendar ne producira blaga, ampak ga samo pri ogromnih režijah pripravlja za prodajo.

4. Napitnina je nekaj starega in je to vprašanje zelo težavno. Po mojem mnenju bo Maribor gotovo zadnji pri razrešitvi te zadeve.

5. Zelo važno je dalje vprašanje glede tujškega prometa, ki bi se dal dvigniti samo tedaj ako bi se mogla nuditi tujcem udobnost, katere pa Maribor žal še ne dobi. Zelo važno je tudi vprašanje glede tujškega prometa, ki bi se dal dvigniti samo tedaj ako bi se mogla nuditi tujcem udobnost, katere pa Maribor žal še ne dobi. Zelo važno je tudi vprašanje glede tujškega prometa, ki bi se dal dvigniti samo tedaj ako bi se mogla nuditi tujcem udobnost, katere pa Maribor žal še ne dobi.

Dokler se ne bo pobrigala oblast in vzela v pretres to tako važno obrt ter jo s pritegnitvijo strokovnjakov pričela od začetka popravljati, ne bo nobene pomoči za dvig tujškega prometa, ker poidelec sam tu nič ne pomeni. Da se izogiba tujec našega tako lepega Maribora, je v zvezi z navedenim tudi carinski uradovanje in razne težkoče in sitnosti glede vizumov, o čem se je itak že mnogo debatiralo in razpravljalo v raznih časopisih, vsled česar smatram za nepotrebno, o tem tu ponovno razpravljati. Bilo bi še dokaj drugih stvari, vendar sem se omejil na najglavnejše, ker bi bilo sicer poročilo preobširno. Gjuro Valjak, lastnik restavracije »Union« in »Grajske kletke«.

Gospod Andrej Halbwidl, restavratore v Jurčičevi ulici, nam odgovarja: K 1. vprašanju. Položaj je zelo klavrn.

2. V prvi vrsti visoki davki, potem točilna taksa ter razne druge doklade.

3. Določevanje cen s strani oblastev je škodljivo. Cene se določajo oziroma regulirajo same po sebi radi proste konkurence. Torej ni treba, da se oblasti zato brigajo.

4. Napitnina naj ostane, ker bi bila sprememba v tem oziru obratu škodljiva. Tudi uslužbencem ne bi koristila.

5. Olajšave pri carinskem uradu. Prireditev sportnih veselje, razstave i. t. d.

Gostilničar, ki se je pozabil popisati in ki naj nam naknadno sporoči svoje ime, nam piše:

K 1. in 2. vprašanju. Položaj je skrajno slab, ker vlada splošno pomanjkanje denarja in se obrt ter industrija radi raznih neprilik ne razvijata, ampak celo nazadujeta. Tudi ni mogoče vzdržati visokih davkov, raznih državnih, osebno pa občinjskih taks, od klada oziroma trošarina. Kurjava, elektrika in druge režije požrejo še tisto kar ostane čez davke in take ter trošarino, tako, da se investira kapital ne obrestuje in bo le redki gostilničar mogel shajati morda tisti, ki je pri kolodvoru. Položaj gostilničarjev je tudi radi tega slab, ker je preveč gostilni kmetih pod vejo in ker vsak trgovec in branjevec lahko toži vino, prvo in žganje i. t. d. Kadar zmanjka občini denarja, viša doklade na pijajo in društva prireajo veselice, da izčrpajo iz ljudstva denar; kadar ga še rabijo gredo zopet k gostilničarju po članarino in prispevke. Za slov. gostilničarje pa je še slabši položaj. Slovenci zahajajo k Nemcem. V nekatere slovenske gostilne, ki so po mnenju ljudstva napredne trdnjave, ne gredo Nemci socialisti, duhovščina in njih stranka, a naprednjaki zahajajo v nemške in druge gostilne. Slabo je tudi to, da dobi danes vsak človek koncesijo, najsi bo čevljar ali svetnik.

K 3. vprašanju. Največja nesmiselnost! Cene se v medsebojni konkurenci najprej znižajo, ker vsak, kdor hoče danes kaj prodati, bo napravil nižje cene, da vsaj dobi vrnjen denar, ki ga je dal za blago. V nekem oziru je celo za gostilničarja boljše, ako se cene od oblasti določijo, ker potem bo pač vsak izrabil in se res poslužil te pravice, da zasluži toliko, kakor mu dovoli zakon, med tem ko sedaj večkrat prodaja v izgubo, da je zmogel konkurence.

K 4. vprašanju. Napitnina bi se naj odpravila. To je stvar organizacije namoščencev in Zveze gostilničarskih zadrug. Dokler pa napitnina obstoji, pa bi se vsak gost moral spomniti z malo napitnino plačilnega in serviranja.

K 5. vprašanju. Ako se odpravijo potni listi in se na obmejnih postajah pri carini in v vlakih s tujci prijazneje in uljudnejše postopa ter se ne nahruli vsakega, ki spregovori kako nemško besedo, če se bo upoštevalo, da mora biti gostilničar v svoji gostilni kot gostilničar internacionalen, izven gostilne pa mora biti narodnjak.

V. K.

Radiotelegrafija

Medtem, ko se je radiotelefonija po vojni tudi pri nas že precej udomaćila, je ostala radiotelegrafija, ki je od telefonije mnogo starejša in nič manj zanimiva, doslej skoro neznana. To je tudi povsem razumljivo. Za telefonijo ni treba posebnega strokovnega znanja; manipulacija s sprejemnimi aparati je tako enostavna, da jo vsak lajik na prvi pogled pogodi, za telegrafijo pa je poleg vsega tega treba še glavnega: znati čitati. Če ne bi bilo treba strokovne spretnosti za telegrafijo, bi vladalo za njo nedvomno enako veliko zanimanje, kot za telefonijo, saj nas povede telegrafija v svetovno panoramo in pravem pomenu besede.

Malokomu je znano, da skroj vsaka moderna država za to, da se vse časopisne vesti, ki izhajajo v njenih listih, čim prej razširijo po vsem svetu ter da dajejo velike radiotelegrafske postaje dnevno po večkrat ob določenih urah svojo »prešo«, ki ni namenjena samo event. abonentem, marveč vsakemu, ki jo hoče vzeti. Poleg važnih političnih dogodkov se dajejo borzna poročila, važni dogodki i. t. d. Potom radiotelegrafije se mnogokrat vodijo med državami zelo interesantne debate, bodisi na političnem, gospodarskem ali kateremkoli drugem polju. Tako daje n. pr. dnevno po trikrat London svoj »British official wireless press« nemška postaja Nauen daje svoj Pressedienst večkrat na dan v nemškem in angleškem jeziku, istotako dajejo tudi postaje drugih držav svojo vsakodnevno prešo. Jugoslavija zaenkrat žal še ni v krogu teh naprednih in modernih držav, ki upoštevajo silno važnost novinarske službe in obveščanja drugih držav o važnih dogodkih in svoji lastni koncepciji, toda že spomladi bo začela

poslovati v Zagrebu nova postaja, ki bo poleg koncertov in predavanj dajala v prvi vrsti tudi našo »prešo« in seveda izvelečke iz druge svetovne novinarske službe.

Poleg te oficijelne časopisne službe pa rasejo v poslednjem času kot gobe razne družbe ki za skromen abonman oddajajo potom različnih postaj, s katerimi so v dogovoru, najrazličnejše specialne vesti, bodisi borzo, politične dogodke, sport, glasbo i. t. d. Te vesti se sicer dajejo šifrirano (kraja!) a kot rečeno, dobiš za mal abonman ključ za dešifriranje ter si stalno informiran o panogi, za katero se zanimališ.

Istotako dajejo zvezdarne dnevno svojo do stotinke sekunde natančni čas radiotelegrafskim potom itd. itd.

In vsega tega je lahko radioamater deležen, če le zna sprejemati tiste pike in črte in jih napisati na papir, ali pa v spominu čitati kot bi držal v roki najnovejšo izdajo katerega svetovnega lista. Tehnična plat skoro ne pride v poštev. Prvič ležimo geografsko naravnost idealno, saj tvorimo center ter lahko dobimo vse evropske postaje z najenostavnejšim aparatom. Drugič pa se tudi aparat, ki so konstruirani za kratke valove, daje brez posebno visokih stroškov prekonstruirati tudi za dolge valove, ki v radiotelegrafiji še prevladujejo. Najhujše je seveda — čitanje! Toda le navidezno. Z malo dobre volje in vsrajnosti se pač lahko skopra vsak v doglednem času priuči toliko čitanja na sluh, da zamore slediti na aparatu. Drugo pa je vprašanje, kje se naučiti. Te prilike so pa v resnici zelo redke, saj so specialisti za radiotelegrafijo pri nas tako redki, da jih cela država ne premore en ducat.

Naravnost hvalevredna je ideja mariborske Ljudske univerze, ki hoče tudi na tem polju prebiti led ter dati najširšim slojem priliko da se pod vodstvom strokovnjaka seznanijo z radiotelegrafijo ter se priuče v doglednem času praktičnemu čitanju na posluh. Naj bi radioamaterji in drugi, ki se za stvar zanimajo, izrabili to redko priliko, saj je ta tečaj prvi svoje vrste v Jugoslaviji, ter izpopolnil svoje razoznanje tudi na polju telegrafije, kar je modernemu človeku neohodno potrebno.

Kako stanujejo rdečepolti Indijanci

O bivaltističnih današnjih Indijancev nam pripoveduje K. Woltersek v poročilu o svojih potovanjih po Arizoni. Tam se je ohranila pri Navohojih in nekaterih plemenih Preblov, ki žive daleč od železnice in civilizacije, slika starega indijanskega življenja. Navohoji ne žive v stalnih seliščih, marveč so se danes nomadi, ki si stavijo svoje »hogan« po tem, kakšen letni čas je in kakor jih že potrebujejo za svoje črede. Ti »hogan« so glinene bajte, ki so zgrajene jako čvrsto, dasi jih ne nameravajo rabiti daljšo dobo. Zimska bajta je postavljena še solidneje in ima okroglo obliko. Notranja oprema je kaj preprosta, vendar pa smotrena. Steve pokrivajo preproge domačega izdelka s pestrimi simboličnimi slikami. Hogan pripada z vsjo svojo opremo ženi. Če se hoče žena ločiti od moža, tedaj ji zadostuje samo to, da postavi njegovo sedlo pred hišo; to je znak, da mora mož prejkotič pobrati šila in kopita.

Docela drugače bivajo Hopiji, ki so se v prejšnjih časih veliko vojskovali. Za časa teh bojev so stanovali v gorah na pečinah, kjer najdemo še sedaj njihove hiše, čepeče na čereh kakor orlovska gnezda. Vrat ne poznajo in tudi stopnice nimajo. Stopnice jim nadomeščajo nenavadno dolgi klini, ki so zabiti v hišo ali čepeče v skalo; po teh klinih se pride na streho, ki ima odprtino, skozi katero zlezeš v hišo. Njihove hiše graje ženske in so pravzaprav tudi ženska last. Notranjost stanovanj je dokaj snažna, ne poznajo pa stolcev, miz in posteli. Po stenah vise preproge in pletena posoda, kakor v naših hišah lepi krožniki ali kaj podobnega. Hopiji so tudi izvrstni lončarji, čijih posoda slovi daleč naokrog.

Železnice pred 100 leti

Na progi Liverpool—Manchester so vozili l. 1823 štirje vlaki: dva dopoldne, dva popoldne. Nekateri vlaki so se ustavili samo na ni vmesni postaji, namreč v Newstonu, da so nekoliko pregledali stroj in namazali kolesa. Vlaki drugega razreda so se ustavili dvannajtkrat. Vagoni so bili izdelani v več vrstah: »berlin« s steklenimi okni, gondole in odprti vagoni z zavesami. Zalogo premoga so vozili v vozu za lokomotivo; tu so bili tudi inženjerji. Ker tačas še niso upravljali vlakov tako kot danes, je vozil vlak najprej prav počasi, da bi se snategnili, nato pa — kakor piše neki sodobni časnikar — »po bliskovo, brez najmanjših tresljajev in samo z majhnim ropotom«. Časnikarji so tudi pred 100 leti vse preveč poveličevali. Z današnjega vidika je vozil vlak pred 100 leti še bolj počasi kot vozi sedaj na progi Poljčane—Konjica. Tudi tresljaji so bili precejšnji. Navdušenje za novo iznajdbo pač vedno zakrije njene nedostatke!

Pred 100 leti je potovalo na omenjeni progi dnevno 130—150 ljudi. Njih prtljago so polagali na strehe pokritih vozov. Takrat ni bila tako preprosta reč, če je hotel kdo vstopiti na vlak. V pisarni železniške družbe je vzdrževala policija red in mir ter ni izpustila na peron nikogar, kdor ni imel opravka. Pomislimo, da je bilo pred 100 leti še vse polno ljudi, ki so se baš vlaka kot hudiceve mreže ali so vsaj imeli predsojce, tako zlasti glede varnosti. Ljudje, ki so se vozili s prvimi vlaki, so bili taki »junaki« kot dandanašnji oni, ki sedejo na letalnem stroju. Čez sto let se bodo nemara smejali tudi temu strahu, kakor se mi smejemo strahu pred železnico.

V vozovih so bila mesta označena in je pri nakupu voznega listka dobil vsak popotnik tudi svojo številko, prav tako kot številko prtljage. Odhod vlaka so naznanili z zvonenjem kolodvorskega zvonca. Ta navada se je še dandanašnji ohranila na Ruskem. Ob progi je popotnik vedno srečal železniške delavce in uslužbence, ki so neprestano pregledovali in popravljali progo; na nekaterih mestih so pa stali uslužbenci z belim papirjem za klobukom, kar je značilo: »Proga je prosta in v popolnem redu«. Proga je bila tudi ograjena, da niso imeli dostopa nepoklicani ljudje in živali.

Ljudje so se kmalu navadili reda in predsojki o železnici so izginjali vedno bolj. Prva železnica je bila dobičkanosna. Delnice so dalé l. 1830 čez 8 odstotkov, l. 1831 pa čez 20 odstotkov.

Kultura in umetnost

Ruski večeri v Ljudski univerzi

Predavanje prof. dr. Kotnika. Snovi je predaval g. prof. dr. Janko Kotnik o ruski revoluciji. Predavatelj si je zbog ogromne razsežnosti snovi, ki je ni mogoče niti v najširših obrisih izčrpati v enem samem predavanju, izbral dve močnejši osebnosti iz te krvave tragedije: Grišo Rasputina in Lenina. Izbrana je bila srečna, kajti nihče bolj ne karakterizira propadanja carskega samodržavja kot »svetnik« Griša Rasputin in nobena osebnost ni za rusko revolucijo tako značilna kakor Vladimir Iljič Uljanov - Lenin. Predavanje g. dr. Kotnika je bilo od kraja do konca zanimivo kakor kak roman. Podano v lahki, kramljavački obliki je izpolnilo večer s prijetnim pripovedovanjem o pojavih in osebah, ki so bile večini slušateljev neznane ali vsaj malo znane, saj je ruska revolucija pri naš se vedno premalo popularna, dasi je

največji zgodovinski dogodek naših dni. Predavatelj je vpletel v opise revolucionarskih dogodkov tudi svoje osebne doživljanje in impresije, kar je še bolj obogatilo njegovo predavanje.

Posebno zanimiv je bil prvi del, posvečen Gliši Rasputinu, najmračnejšemu ruskemu tipu novejšega časa, človeku, ki bi časovno spadal v dobo Ivana Groznega, ki pa si je lahko pridobil vpliv v najvišji ruski družbi in je imel v svoji moči celo carsko obitelj. Naposled je snil v propast njo in sebe, pa tudi ves močnejši sistem ruske monarhije. Predavatelj je na podlagi francoskih in ruskih virov plastično opisal tega astarca, pohotnega in pijanca v meniški kuti, pohotno zavijajočega oči v »mistične« dalje, moža nekakih magičnih oči s snagestivno silo, ki je obvladala degenerirane značaje in celo zdravila razne psihopate, kakor je bil na pr. ruski prestolonaslednik Aleksjej. Za tem pobotnim »svetnikom« so norele ženske iz visoke družbe, ki se je oklepala carskega dvora. Sama carica je bila zaverovana vanj kot

Ženski svet

m Kavarna »Jadrane« dnevno do 2 ure zjutraj odprta. Točijo se najboljša ljubljanska vina kakor: rulandec, rizling. Dnevno sveže domače pecivo, žganje in likerji najboljše vrste. Za obilen poset se priporoča vodstvo kavarne. 123

m Planinski ples. Vstopnice za planinski ples, dne 1. februarja pri Götzu se dobe v predprodaji v trgovinah: Pinter & Lenard, Aleksandrova cesta, Ivan Kravos, Aleksandrova cesta; Igo Baloh, Gosposka ulica; Franjo Rosina, Vetrinjska ulica; Franjo Majer, Glavni trg. — Oskrbite si jih pravočasno!

SDS.

Občni zbor krajevne organizacije SDS v Središču ob Dravi. Krajevna organizacija SDS je imela svoj redni letni občni zbor v četrtek, dne 23. jan. Udeležba je bila kljub delavniku izredno lepa. Rotovška dvorana je bila nabito polna. Zastopane ste bili tudi sosedni organizaciji Obrež-Grabe in Mihalovci. Za predsed. organizacije je bil ponovno soglasno izvoljen g. Franjo Robič, istofako za tajnika g. Jožef Veselko, v odbor in nadzorstvo pa sledeči naši vrli člani: gg. Jakob Zdravec, Lovro Bedo, Julij Borko, Anton Branda, Anton Dogša, Ivan Hanželič, August Ivanuša, Franjo Jambrovič, Friderik Kanič, Ivan Kocjan, M. Krizan, Andr. Marčec, Geza Mitzky, E. Munda, Anton Prošnik, Fr. Štampar, Anton Sestan, Matija Veselko. Izredno lepa udeležba na obč. zboru, enodušnost in borbenost, ki je vladala na zborovanju, je najlepši znak, da so ostale naše vrste v Središču ne samo čvrste in nemojane, temveč da so se celo pojačale. Kraj. organizacija Središče, ki šteje 142 članov, je ena izmed najmočnejših podeželskih postojank naše stranke v mariborski oblasti.

Občni zbor krajevne organizacije SDS v Ormožu se je vršil v četrtek 28. jan. zvečer v prostorih hotela Bauer ob lepi udeležbi članstva iz mesta in okolice. Po poročilih oblastnega tajnika Spindlerja in odbora je bil izvoljen nov odbor, ki mu zopet načeluje g. dr. Ban. Sklenjeno je bilo prirediti redne mesečne članske sestanke.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sobota, 30. jan. Zaprti.
Nedelja, 31. jan. ob 20. »Vesela vdova« (Kuponi).

Kino

»GRAJSKI KINO«

predvaja zopet film iz vojaškega življenja, ki pa se v marsičem razlikuje od »Ljubimkanja v garniziji«. — »Zadnji Straussov valček« ali »Bankrot Dunaja« je film mogočne vsebine, ki zapuša prijeten vtis. Naš rojak Svetislav Petrovič podaja prvovrstno igro in nadkriljuje v vsem svoje igranje, ki so tudi na izredni umetniški stopnji. Režija filma je kolosalna. Očarajoči plesi presenečajo in gledalec zre zamaknjen v vrtnice vlemestnega življenja, ki je tako oddaljeno od naših skromnih razmer.

— Dober dan, dragi ljudje! Jaz sem Mauricejev prijatelj!
Oh! ko bi zdaj le videli ubogega starca; videli bi, kako je prišel z razširjenimi rokami k meni, me poljubil, stisnil mi roko, nato pa je jel tekati po sobi, vzključujoč venomer:
— Moj Bog! Moj Bog!
Vse gube na obrazu so se mu smejale. Bil je rdeč.
Jeclja je govoril:
— Ah! gospod... ah! gospod...
Nato je stopil v ozadje in poklical:
— Mamica!
Vrata so se odprla! Kakor da je tekla miš po hodniku. Bila je mamica. Nič lepšega od te majhne starke z nunsko čepico, z obleko, ki je naličila obleki sester karmeličank, z voženim robčkom v roki, da bi me po starem običaju počastila... Kako gipljiva reč: bila sta si močno podobna! Če bi si bil starček nataknil njeno čepico in oblekel ženino obleko, bi ga mirno duše lahko klicali: Mamica. Samo da je prava mamica bržčas v življenju veliko več jokala, zato je bila še bolj nagubana nego starček. Tudi ona je imela pri sebi otroka iz sirotišnice, majhno stražarko v modri pelerinji, ki je ni nikdar zapustila; ne morete si misliti polj gipljivega pogleda nego je bil pogled na teh dvoje starček, z dvema deklecama iz sirotišča.
Ko je mamica vstopila, se je začela pred mano slovesno priklanjati, ali sta

Veriga kot vratni obesek je najnovjša modna pridobitev za popoldanske in večerne toalete. Izdelana je iz težkih dvostavnih zapon in napravlja originalen utis.

»APOLO KINO«

predvaja samo do prvega februarja krasen velcfilm »S i l v e r K i n g«.

»Silver King« je namreč belec, ki razpolaga skoraj s človeškim razumom. Jezdi ga Fred Thomson, artist prvega reda, ki prav nič ne zaostaja za Harry Pielom. Nepreseljive sposobnosti Silver Kinga in Freda presenečajo kinopubliko, ki pazno in vznemirjeno zasleduje drzno igro ameriških umetnikov. Poseben čar daje filmu krasna Carmencita, mehikanska španjolka. Film je vsestransko dovršen in vsebinsko toliko zanimiv, da zapuša najboljše vtis in zasluži mnogo priznanja.

Sokolstvo

o Občni zbor Sokolskega društva Studenci se vrši v nedeljo dne 31. januarja ob 3. uri popoldne v Sokolskem domu v Studencih. Članstvo se poziva k obilni udeležbi.

o Prva redna seja prosvetnega odseka. Na Svečnico dne 2. febr. bo ob 10. uri v Narodnem domu redna seja prosvetnega odbora sokolskega društva v Mariboru. Prosim vse brate in sestre, ki so sodelovali v lanskem odboru, da se seja sigurno udeleže. — Predsednik.

Svetovna panorama

Tirolska.

»Svetovna panorama« nam vzorno prikazuje pester slike iz divjeromantične Tirolske od Toblaškega polja do italijanske meje. Krasne slike s primernim tolmačenjem vzbujajo dovolj zanimanja, vsled česar poset »Panorame« vsem priporočamo.

rec je z eno samo besedo presekal njene poklone na dvoje.
— Mauricejev prijatelj...
In glej: brž je jela drgetati, pa jokati; izgubila je robee in je postala rdeča, čisto rdeča, še bolj rdeča od njega... Ta starca! Saj mimata v žilah več krvi kot eno samo kapljo, pa jima vendar pri vsakem vznemirjenju udari v obraz...
— Brž, brž prinesi stolce... je dejala starca svoji deklici.
— Odpri oknice... je velel starec svoji.
In sta me prijela za roko — vsak za eno pasta me stopicaje popeljala k oknu, ki ga je deklica odprla na stečaj, da bi me boljše videla. Pomaknili so naslonjače; sedel sem na zaklopnjak med njima; obe plavki pa sta se postavili zadaj za nami. In se je začelo povpraševanje:
— Kako se mu godi? Kaj počenja? Čemu neki me pride? Ali je zadovoljen? In hrrr — tako je teklo cele ure.
Jaz sem odgovarjal na vsa njuna vprašanja, kolikor sem je mogel; izpovedal sem vse podrobnosti, ki sem jih vedel o prijatelju in nesramno izmislil ono, česar nisem vedel; ni se pač dalo zlahko uganiti, ali se njegova okna do bro zapirajo in kakšne barve neki so opne v njegovi sobi.
— Opne v njegovi sobi?... Modre so, gospa, svetlomodre in z girlandami.
(Dalia sledi.)

Citraški koncert

1. mariborskega citraškega kluba dne 7. februarja 1926 ob 7/8 16. uri v dvorani Union (prejšnji Bioskop).

Naša finančna delegacija v Ameriki

Maribor, 28. januarja.

O naši finančni delegaciji v Ameriki ne prihajajo baš roznate vesti. Poročajo sicer o banketih in raznih diplomatskih ceremonijah, ki jih je deležna naša delegacija. Toda ti akti mednarodne vljudnosti so le krinka, pod katero so Amerikanci, najdoslednejši izkoriščevalci svetovnega bogatstva, dali poduhati zastopnikom Jugoslavije vujavje, ki so daleko manj fine od onih na službenih dnevih. Zedinjene države, ki so se s svetovno vojno neizmerno obogatile, so dame finančni gospodar Evrope. Drug za drugim prihajajo zastopniki evropskih držav v Washington, da se sporazumejo z upniki. Doslej so morali vsi po vrsti občutiti, da so Amerikanci daleč od vsake sentimentalnosti, kadar gre za denar. Njih stiskavanje pri dolgovih je največja upniška ozkosrčnost, kar je pomni zgodovina. Nihče ne živa toliko simpatij v Ameriki kot Francozi. Noben narod tudi ni toliko pretrpel v oni isti vojni, ki je tolikanj obogatila Zedinjene države, kot so pretrpel Francozi. Vzile temu pa so bila pogajanja francoske delegacije z ameriški finančniki eden najbolj dramatičnih prizorov, kar jih je doživela Francija po vojni. Newyorški Brodway, ki diktira politiko bele hiše v Washingtonu, je preveč kapitalističen in premalo političen, da bi si dal radi francoskih finančnih težav zmanjšati kake dividende. Taka sentimentalnost je mogoča »propadajoči« Evropi, ne pa v »nastajajoči« Ameriki.

Naša finančna delegacija je odšla v inozemstvo nepripravljena. Le tako se je moglo zgoditi, da je imela neuspešno v Parizu, kjer je političen sentiment vendarle jačji in kjer uživa naša država kot zaveznica dober glas in simpatije. Neuspeh g. Stojadinovića je bil tako kričeč, da ga je moral popraviti g. Pašić

Položaj gostilničarske in kavarniške obrti v Mariboru

Na našo anketo smo prejeli še nekaj odgovorov, ki jih v sledečem objavljam, zamudnike pa prosimo, da nam sporoče podpisane odgovore najkasneje do prihodnjega petka.

Vprašanja se glase:

1. Ali je položaj gostilničarske in kavarniške obrti dober ali slab.
2. Katera bremena Vas posebno tišče?
3. Kaj sodite o tem, da bodo cene še nadalje določale oblasti. Je li to za Vašo obrt dobro ali slabo? Bi bilo ceneje, če bi se cene določile v prosti konkurenci?
4. Kaj mislite o napitninah?
5. Kako bi se po Vašem mnenju dvignil tujski promet v Mariboru?

Znani strokovnjak g. Gjuro Valjak nam piše:

1. in 2.

Položaj gostilničarske obrti v Mariboru ni samo najslabši v naši državi, temveč naravnost obupen, zlasti kar se tiče boljših obratov. Vzrok je sledeči: Tajskega prometa sploh ni, za domačine, ki se zahajajo v gostilno, pa je veliko preveč raznih malih lokalov. Posebno v zadnjih letih se je otvorilo toliko raznih točilnic, kjer se točijo vina (med temi se odlikujejo takozvane dalmatinske kletice), ki rastejo druga za drugo kakor gobice po dežju. Tako imamo danes dokaj lokalov, ki se končno štejejo med gostilničarsko obrt, sicer pa ne odgovarjajo

s svojo diplomatsko tehniko. Stvarno pa se ni nič izpremenilo in bo treba še trdovratnih pogajanj, da se bodo uredili hladni finančni računi med našo državo in Francijo. Jugoslov. finančni minister je moral zopet občutiti razliko med našimi in zapadnimi metodami. Pri nas se veliko politizira in radi tega slabo in površno gospodari. Na zapadu se danes že bolj gospodari in manj politizira.

Se težje bo onstran oceana. Tam je naša država daleko manj znana in so vajeni gledati nanjo z docela drugimi očmi. V Ameriki gospoduje svetovni velekapital; tu se križajo med sabo mednarodne finančne sile. S palač ameriških velekapitalistov se vidi ves zemeljski globus in »posebni interesi« malih narodov in držav, ki jih mi doma tako radi naglašamo, tu izginejo. Kakor Shylock v Shakespearjevem »Beneškem trgovcu« tirja ameriški velekapital jasen in do pičice natančen račun. So trenutki, ko se da omehčati, ali vsekdar daje le milost, če popušča.

Kolikar je znano, so se vršili doslej le neobvezni razgovori med našo finančno delegacijo in finančniki Zedinjenih držav. Ton je bil baje zelo odločen in na naši strani je nastopa potrosil. Te dni je celo neki vladni list namignil, da utegne naša država izmed vseh najslabše odrezati. V Ameriki je velik vseobvladujoč činitelj javno mnenje. Dve vplivni godali v tem kolosalnem orkestru sta italijansko in nemško časopisje. Prav s te strani dobiva naša delegacija težke udarce, ki jih ne more parirati, dasi naše poslanstvo v Washingtonu dela na vse kriplje in skuša pridobiti tudi kako močnejše godalo v ameriškem javnem mnenju, kakor je na pr. storilo z izjavo kralja Aleksandra v »Associated Press«. Veliko so nam škodovala zadnje komunistične aretacije v Beogradu. Amerikanci sovražijo komunizem in ne zaupajo državam, o katerih se govori, da jim proti nevarnost komunistične revolucije. Beograjska policija je aretirala nekaj sto oseb in ker ni hotela dati nikakih jasnih informacij, kaj se je zgodilo, so se razširile vesti, da so komunisti pripravljali atentat na kralja Aleksandra in z njim v zvezi komunistično revolucijo ter da je bil položaj še bolj nevaren nego l. 1920. Te očividno pretirane in glupe vesti so Italijani kar tople sporčili v Ameriko in pomagajo sedaj v Ameriki izpodkopati moralno pozicijo naše države in sicer v trenutku, ko nam toliko gre za ureditev dolgov in za novo posojilo. Vlada je sama uvidela škodljivost takega postopanja in pravkar na vso moč demantira — ali trditve, da nismo konsolidirana in zanesljiva država, je medtem že tako podkrepljena, da demantiji ne zaležejo več. V resnici pa so beograjske aretacije le intrige proti Českoslovaški, ki namerava priznati sovjetsko vlado, čemur se pri nas na vso moč protivijo prijatelji ruskega protirevolucionarnega pokreta in pa vplivi Romunije, ki se neprestano boji za Rusiji ugrabljeno Besarabijo...

Sedanja budžetna razprava v finančnem odboru je do jasnosti razkrila težak gospodarski položaj naše države. — Bremena, ki jih nalaga država prebivalstvu, so neznosna in škodujejo obsemu gospodarskemu napredku v Jugoslaviji. Tako ne bo več šlo naprej. Sedaj pa naj še pride neugoden arazman z Ameriko, ki bo naložil državni blagajni ogromna izplačila in naj še ne dobimo novega dolarskega posojila v Ameriki!

Zadeva je tedaj važna in se tiče vseh zaveznih državljanov. Prvo je, da začnemo tudi v politiki gospodarsko misliti in da se otresemo brezplodnih političnih fraz, ki tolikokrat omamljajo zlasti nerazsodne ljudi. Politični problemi postajajo vedno težji in resnejši. Zato lahko rečemo, da je demagogiji že odklenkalo nastopa doba, ko bo potrebna za praktično politiko resnost in sposobnost.

v božjega odposlanca. Nazadnje je Rasputin zašel pod vpliv nemških agentov in je s pomočjo činičnega in nesposobnega reaktorja Stürmerja pomagal slabiti rusko vojno moč in upropaščati državo. Tedaj so sklenili njegovi nasprotniki, da ga umore. To se je zgodilo in vsa liberalna Rusija je vzklikala od veselja. Carica pa je dala »svetnikov« truplo balzamirati in slovesno pokopati... Nobena slabost ruskega carizma ni bolj obojevalna od te. Toda to ni bila samo slabost carske družine, marveč jedna dekadenca vsega sistema s svetim sinodom, s privilegiranimi stanovi in vsem ostalim jarmom, ki je žulil ruski narod. Tu ni bila revolucija samo nujno zlo, ampak edino možna pot k zdravju.

V drugi sliki je predavatelj očitno življenje in delovanje Robespiera ruske revolucije Lenina. Opisal je njegovo osebnost, postanek in razvoj boljševizma, ki je pomenil v ruskih razmerah končno kvantno radikalizem, ker je vladajoči režim izigral vse kompromise in izrazil vsako popustljivost. Pravično in objektivno nam je predavatelj podal Leninovo osebnost in ž njo vso boljševiško revolucijo, ki je bila kakor Lenin polna zmot, brezobzirna in strašna, a v svoji notranjosti tudi polna plemenitih stremiljenj, vere v človeka in njegove velike ideje, polna volje do odprave vseh krivice in neenakosti.

Predavanje je bilo zelo dobro obiskano in je žel predavatelj za svoja izvajanja vse priznanje.

Z našega knjižnega trga

Naše slovostvo je v primeru z velikimi narodi skromno, kaže pa veliko živavosti in stremljenja, da se razmahne. Kakor koli se slovenska knjiga počasi prodaja, se vendar pojavi na slovenskem književnem trgu vsak mesec kaká noviteta. Zal da je izvirnih knjig najmanj; večinoma izhajajo prevodi. V zadnjih dveh mesecih so izšle med drugim sledeče knjižne novosti:

Agilma »Tiskovna zadruga« v Ljubljani je izdala dve knjigi: »Bon ton in prvo knjigo Boccaccijevega »Dekameron«. »Bon ton« je knjiga o lepem vedenju, sestavljena na podlagi čeških in francoskih virov. Ima pred že izišlimi slovenskimi knjigami te vrste upoštevanja vredno prednost, da nas seznanja z najnovejšimi predpisi in običaji. Saj se družabno življenje razvija; opušča marsikako navado in uvede mesto nje novo pravilo, ki ga mora olikan človek poznati, če uče, da se v boljši družbi osmeši. Vrh tega je ta knjiga sestavljena jako pregledno in ne govori samo o tem, kako se mora vesti v družbi, kako govoriti, jesti itd., ampak te seznanja tudi z nekako etiko družabnega življenja, govori o odnosih med sorodniki in znanci, o opremi stanovanj itd. Jezik je lep in oprema tako okusna, da knjiga lahko tudi po vnanjosti tekmuje s slimi deli v inozemskih literaturah.

Boccaccijev »Dekameron« je slavna knjiga, ki jo čitajo ljudje že več stoletij po vsem svetu in v vseh jezikih. Spada med najbolj razširjene knjige na svetu. Iz nje nam veje duh XIV. stoletja, duh predrenesanse Italije, ki ga je pisec odel v galantne ljubezenske zgodbice s pikantno prikriti ironijo in smešenje sodobne lažubnozne družbe. Knjiga je namenjena za južno časnim in jo je treba varovati pred mladino. — Odrasli pa jo bo čital z užitek, ne zavolje njene velike odkritosti, in za devah spet tega življenja, ampak pred vsem zaradi sočnosti in napetosti Boccaccijevega pripovedovanja, ki nas še danes, ko je znanost videl ljudi in razvedne čisto drugače, nika in opaja kot vse, kar je pisal umetnik. Slovenski prevod je oskrbel znani pisatelj in prevajalec dr. A. Buda. Jezik je gladki in se recno naslavlja na Boccaccijev mojstri stil. Pričujoči je vrsta knjižničar in boljšem papirju, ki pa so ta ke, da jih mladina v pubertetni dobi ne sme videti. V ostalem pa je izdaja taka, da je »Tiskovna zadruga« na čast. Celo delo bo izšlo v treh zvezkih.

Učiteljska tiskarna je izdala v prevodu Andreja Rapeta drugi zvezek pravljic z jutrova. »Tisoč in ena noč«. Tudi to je znamenita knjiga, ki bo imela vsekar svoj čar in tudi svoje čitatelje, kajti v »Tisoč in eni noči« je toliko fantazije, da je ne more druga knjiga zlahka prekostiti. Vsi čari in vse kome Orienta so zbrane v teh pravljicah. »Učiteljska tiskarna« je knjigo lepo opremila in ji priložila več slik v barvotisku. V drugem zvezku so 4 bajne pravljice, med njimi se posebno znana o kralju Salamonu in kraljici iz Sabee. Romantično čtivo za naše neromantične čase!

V založbi Ig. Kleinmayerja & Bamberg je izšel slovit mladinski

roman »Robinson Crusoe« od Daniela de Foa. Slovenci imamo že več pravih in nepravih Robinsonov; sedaj se je lotil tega hvaležnega dela mojster našega jezika Vladimir Levstik. Njegov izvrstni prevod je založnik lepo opremil z ilustracijami Rajka Šubica. Ker je tudi cena nizka, smo uverjeni, da bo knjiga kmalu razpečana, saj je ni treba posebej priporočati.

V »Splošni knjižnici«, ki jo izdaja Zvezna tiskarna v Ljubljani, je izšel v zadnjem času razen Dostojevskega »Zapiskov iz mrtvega doma« in Hamsunovega »Gladu«, o katerih smo že poročali, ponatis sanjske povesti Cvetka Golarja »Bratje in sestre v Gospodu«. Povesto čituje vse vrline Golarjevega peresa in nas vodi globoko v naravo in v človeško preprostost. Povest je izšla svoje dni v »Ljublj. Zvonu«. Lepo in povzdigujoče čtivo!

Iz Jugoslovanske knjižarne smo prejeli Pregljevo pevsko igro v treh dejanjih. »Komposteljski romarji«, libreto operi p. Hugolina Sattnerja »Tajdas«. Igra nas vodi globoko v srednji vek in je dostojen sad našega samoniklega pripovednika Ivana Preglja. Srednjeveški slovenski romarji — te slike nam ni narisal še nihče tako živo kot jet o storil Ivan Pregelj v živi pesniški besedi.

Vse zgoraj omenjene knjige je treba toplem poročiti.

x Nova Evropa. Druga letošnja številka znane zagrebške revije je posvečena narodnim manjšinam in problemu malih narodov. O manjšinah v Jugoslaviji piše L. Kolbe, o problemu malih narodov in njihovi vlogi v Evropi pa češkoslov. znanji minister dr. Beneš. Sir H. Verney Lorveit je spisal za »Novo Evropo« prav zanimiv članek o Veliki Britaniji v Indiji. Članek nam razlaga angleško stališče glede samostojnosti Indije in opravičuje britansko politiko v Gandijevi in Tagorejevi domovini. V ekonomskem pregledu razpravlja dr. I. Belin o štednji v naših državnih izdatkih, slednjic pa H. Kiršner kritizira pravniško knjigo »Ustav i brašno pravo« od D. Tomca. — »Nova Evropa«, ki izhaja dvakrat na mesec, se naroča v Zagrebu, Preradovičev trg 9.

x Dr. Janko Kotnik. Slovensko francoski slovar s seznamom nepravilnih glagolov. 1925. Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. Francosčina prodira vedno bolj v vrste slovenskih izobražencev. Ne prodira kot vsiljen tuj jezik, ki bi hotel izrinuti našega, ampak prihaja kot prijeten medij, da nas zbliža z narodom, ki ima slejkoprej eno najvplivnejših mest v svetovni civilizaciji in kulturi. S francoskim narodom nas vežejo mimo kulturnih simpatij tudi neločljive politične vezi, zato se prodiranje francosčine ne bo moglo in tudi ne smelo zadržati. Danes se v srednjih šolah poučuje francosčina s tako vnemo, da bo lahko ves naš inteligenčni naraščaj uporabljal pozneje v življenju francoski jezik in se posluževal francoskih knjig, da si pridobi svetovno obzorje. Radi tega — in ker se zanimanje za francosčino kaže tudi izven šol, o čemur pričajo francoski krožki — je vsak nov pripomoček za francosčno dobrodošla izpolnitev dosežanjih vrzeli. Dolej smo imeli Pretnarjev Francosko-slovenski slovar, pozrešali pa smo slovensko-francoskega. Profesor francosčine na mariborski realki g. dr. Janko Kotnik se je lotil hvaležne naloge da izpolni to vrzel. Sad njegovega dela in truda leži sedaj pred nami. Njegov »Dictionnaire slovéne-français« je izdala Jugoslovanska knjižarna v priročni obliki in okusni opremi. Slovar obsega 384 strani in vsebuje okrog 25.000 besed. Ni tedaj samo zakladnica francoskega, ampak hkrati tudi slovenskega jezika. Slovarja ni treba posebej priporočati, saj ga dovolj priporočila sama potreba take knjige, ki je našla na srečo temeljitega izvrševalca, tako da smo lahko Slovenci na to knjigo, ki otehta celo znani Langenscheidtov slovar, po pravici ponosni.

x Planinski Vestnik je izšel letos v novi prav okusni opremi. Prva številka prinaša potopis dr. J. C. Oblak »Etna«, »Pleralne zapiske« ranjkega Kl. Juga in planinske spise: Mari, »Blegaš« od zapadne strani; Zorko: »Iz pozabljenih planin«; P. Peve »Dinara«. Potem kotiček za društvene vesti. Prijateljem prirode boči list kar najtopleje priporočen. Ureja ga dr. J. Tomišek v Mariboru, izdaja pa Slov. planinsko društvo v Ljubljani, kjer ga lahko naročiš.

x Reč Narodne Odbrane. Pod tem naslovom je izdal g. V. J. Visočevič, poverjenik Narodne Odbrane v Zagrebu, informativno broščuro o zgodovini, programu in delu Narodne Odbrane, ki si je pridobila velikih zaslug za ujediničenje Jugoslovanov. Kozar ta pokret zanima, mu toplo priporočamo zgornjo knjizico, ki se naroča v Zagrebu.

x Seznam srbohrvatske znanstvene literature, v kolikor se ni razpečana, je izdala znana zagrebška knjigarna S. Kugli, kjer ga lahko zainteresirane naroče. Je pregleden in obsega 123 strani v mali osmerki.

Naš listek:

Popoldansko kramljanje

Ali že veste,

da so bili tudi v prejšnjih časih med ponarejevalci denarjev nekateri odlični ljudje, ki so se lotili tega posla iz svojevrstnih namenov? Seveda je bilo delo teh mojstrov neprimerno težje kot delo madžarskih falzifikatorjev, ki so imeli na razpolago tiskarske stroje in sploh vse tehnične pripomočke. Navadni ponarejevalec se mora kot »zasebna« zločinec skrivati pred javnostjo; pred iznajdbo fotografije se je moral preklekano truditi, preden je napravil lesorez ali kliše iz medvi. V novem času se taki ponarejevalci poslužujejo fotografije. Nedavno so zalotili v okolici Maribora celo družbo preprostih ljudi, ki so izrabljali največje finese fotografije za izdelovanje dolarskih bankovcev. Ti ljudje so imeli predhodnika v avstrijskem paravoslovcu Ladislavu Hoscheku, čigar slučaj je vzbudil nekaj let pred vojno velik hrup. Takrat so se pojavili falzifikati avstrijskih petdesetkronskih bankovcev, ki so bili tako podobni pravim bankovcem, da jih je izdal le za dva milimetra manjši format in le strokovnjaškemu očesu vidni barvni odtenki. Bili so izvršeni zgolj s pomočjo fotografije. Po dolgi preiskavi je padel sum na studenta medicine Hoscheka, ki se je veliko bavil z biološkimi študijem in je vzbujal velike nade, da bo postal odlični učenjak. Tega čudaka, ki je živel zelo skromno in osamelo, je izdala pravzaprav njegova velika strast do fotografiranja. Pri njem so našli ponarejen 50kronski bankovec in mož je takoj priznal svojo krivdo. Dejal je, da je izkoristil svojo veliko fotografsko spretnost za ponarejanje bankovcev, da bi si pridobil potrebne sredstva za nadaljevanje svojih znanstvenih studij, ki bi utegnile koristiti vsemu človeštvu. Za sebe ni zahteval ničesar in ni imel namena, da z znanstvenimi izsledki vrne državi še z obrestmi to, kar si je bil od nje na ta način izposodil. — Veliko lažjo »metodo« je imel neki drug ponarejevalec pred vojno, čigar falzifikati so bili predloženi znanemu strokovnjaku dr. Jesserichu. Njegova »metoda« je bila kaj preprosta in vendar je tako imenitno potegnili državo in ljudi, da delj časa niso mogli opaziti, da krožijo v prometu ponarejeni tisočaki italijanskih lir. Ugotovili so to šele potem, ko se je pokazalo, da se taloni niso ničmali z izrezki, ki jih je shranila vlada. Vsi bančniki so tuhta-

li, kako je falzifikator ponaredil tisočake, ali prav radi tega, ker je bila stvar preprosta, je ni nihče domnel. Šele dr. Jesserich je dognal, da so falzifikati navadni desetlirski bankovci; pod besedo mille (tisoč) se je namreč pri fotografski povečavi pojavila beseda dieci (deset). Falzifikator je na pravih desetlirskih bankovcih, ki so bili zelo podobni tisočlirskim in izdelani iz prav močnega papirja, zradiral oznako čene in jo nadomestil s številko, ki je bila za 990 lir višja. In tako je postal v promet številne bankovce ter pobral pri vsakem 990 lir, dekler mu niso prišli na sled in so končali to zares dobičkanosno kupčijo.

To že veste, da smo dobili novega Mesijo, ki so ga izklicali teozofi v Madrasu? Kakor je videb, so na svetu ljudje, ki nič preveč ne zaupajo dosedanjim sredstvom in možem, marveč menijo, da bo treba znova odrešiti svet. Predsednica teozofske sekte Annie Besant je sama poiskala in vzgojila modernega Mesijo, ki naj nadomesti (!!) Kristusa, največja častnejša osebnost, kar se jih je kdaj pojavilo v človeški zgodovini. Njen Mesija je 30 letnj Indijec Krishnamourti, ki ga je ta ženska sama izbrala v Indiji in dala vzgojiti; sedaj ga je ob pritrjevanju svojih pristašev proglasila za novega Mesijo. Ta nositelj nove vere bi se imel naseliti v Parizu in odtam s pomočjo svojih »božanskih lastnosti« (ki pa jih je za sedaj spoznala edino le mis Annie Besant, precej stara in histerična ženska) preobrniti vse človeške duševnike k teozofskemu mesijanstvu. So ljudje ki si zelo malo obetajo od Krishnamourtičevega bivanja v Parizu, tem zapeljivem Babilonu, ki bi se ga moral izogniti vsak asket iz šole Annie Besantove. Krishnamourti bo moral delati čudeže. V Indiji vlada glede tega prilijčna svoboda, ali v Parizu bi se mu utegnilo zgoditi, da bi prišel kaj pri prvem čudežu navekriž s paragrafi. Ker pariška policija za sedaj še nima posebnih določb glede Mesijev, bi se moral izkazati s pričevali da je bodisi zdravnik bodisi artist ali karkoli že — vse je človek lahko v modernem Babilonu, le Mesija ne. Pa še druge nevarnosti mu prete. Krishnamourti je mlad, ekrotičen, na prvi pogled interesanten za histerične ženske, ki se kaj radi zbirajo okoli novih verskih sekt. Ali bo dovolj močan nasproti skušnjavam, ki so v Parizu silnejše nego so bile v tebdajših puščavah, kjer so mučile sv. Antona, ki je bil starejši mož in vse drugačen asket kot je lahko učenec Annie Besant, pa je kljub temu imel precej posla z njimi. Kako pa se bo Krishnamourti obvaroval pred skušnjavami sredi Pariza? Skratka: nevarnosti je toliko da bi kar stavili glavo, da se moderni Mesija ne bo obnesel in da se bo ves mesijanizem končal s kako klaterno komedijo...

Dragotin Kette:

Naši dijaki.

Burka v dveh dejanjih.

Drugo dejanje.

Prvi prizor.

(Gostilna: na levo miza, na desno v kotu manjša miza. Po stenah druge slike).

Krčmar: (Briše po mizi). A, te presnete muhe, na!... tu maš. Saj pravim: muh dosti, pivec malo, pa si krčmar opomori če si moreš. Kar stopil se bi jeze, da v tako vročem poletju ni nihče žejen razun muh. Res je sicer, da besede mičejo, vzglédi pa vlečejo, in jaz mislim da to delam; pred mojo hišo Bog roko ven molli in zraven je velika Reska z napisom: »Pri zlatem sodčeku«, tu notri sem pa jaz sam »mušter«. mesen sod, in tako jih tudi z zgledom vlečem v svojo pivnico, in vendar... (žalostno)... nič ne privlečem. Moj Bog, vino je res mizerab'le, ali je naravno, to se pravi z naravno vođo pomešano; i kdo bi mi pa mogel to očitati, kdo? Hišni davek, zemljiški davek, carina, daa, vse to treba plačevati, kdo naj pomaga krčmarju, če ne voda. Voda je ja zdrava in za vse dobra, še celo za zdraviti; če sme dobiti gospod Knaip (Kneipp) za samo čisto vodo toliko denarja, zakaj pa jaz ne bi smel, ko je vendar moja voda z vinom zmešana. A — nekdo gre!...

Drugi prizor.

Dijaki (nastopijo drug za drugim): Dober dan, očka krčmar!

Krčmar: Bog daj, Bog daj, gospodje, s čim vam morem postreči? Imám dobrega Istrijana...

Smukovič: (kmetu) Dobrega Istrijana.

Krčmar: Vodopivec: Kislega Dolenca...

Smukovič: (kmetu) Kislega Dolenca, ah!

Vodopivec: Sladko Bržanko

Smukovič: (kmetu). Sladko Bržanko, ah!

Kmet: A — pojdito k vragu. — kje pa je Jaka?

Vodopivec: Jaka? Jaka! Jaz ne vem za nobenega.

Smukovič: (kmetu) Ne bodite tako silni, Jaka že pride, ali je pa že tukaj; morebiti se je kje na potu zamotil, le verujte mi najbrže se je na potu zamotil.

Kmet: Ha, ha!

Vodopivec: Toraj, gospodje?

Mandele: Saj ves pa prinesite »ga« en bokal dolenca, kaj bodo no tukaj stali kakor štori, le na mizo z njim!

Vsi: Le na mizo ž njim! (Krčmar odide).

Smukovič: Tako, sedaj se ga bodemo pa napili. Da, prijatelji, skoraj sem pozabil, kake barve je vino, že od pustnega torka ga nisem videl... to je zlo!

Mandele: To nič čudnega, če ga nisi videl od pustnega torka, jaz ga pa celo od zadnjega »bart« nisem ni videl ni okušal; to je žalostnejše, ni-li res?

Kmet: (zamišljeno). Da, da, to je res žalostno.

Modrijan: No-no! ga bodete pa sedaj, bodete pa še bolj veseli, kajti »ineunda est memoria praeteritorum malorum«, le gledite, da ne bodete tako pijani, kakor Baechovi satiri...

Kmet: Kdo so pa ti štirje?

Modrijan: Ne štirje, ampak satiri, ki so bili tako pijani, da so se po tleh valjali, med seboj so pa imeli tako debelega moža, da še hoditi ni mogel in so ga mogli na sodu voziti.

Kmet: Jejheta, ta je bil pa kamelec. (Krčmar pride).

Krčmar: Vodopivec: Alo, fantje, dolenca. Predlanskim sem ga nakupil in

ne verujem, da bi boljše dobili v Ljubljani. Ne, da bi rekel, vsak berač svojo mavho hvali, le pokusite! Dijaki točijo in si mapivajo:

Vivant studentes,
Recuniam non habentes,
Atamen... bibentes!

Kmet: Sapramentes, to je pa latinsko, kaj ne da?

Smukovič: Seveda, to je latinsko.

Kmet: O, saj jaz sem znal tudi že latinsko. Ko so živeli še ranjki gospod fajmošter, sem jim stregel pri maši; takrat sem tudi jaz znal latinsko — saj kako me je pa tudi »mežnar« lasal, ker mi ni šlo v glavo, no — sedaj sem pa že vse pozabil.

Mandele: Torej »mežnar« vas je ničel?

Kmet: Primaruha, kako pa je tudi znal on vse molitvice, pa še tisti »kofetar« pa »sevšcipnejat« posebno zadnji je meni delal preglavice. Kolikokrat me je radi tega »sevšcipnejata« zlasal in uščipnil, sam ne morem povedati... To-le vino gre pa v glavo, a z Dolenjskega ga imate, oče? (Gre h krčmarju).

Krčmar: Da, z Dolenjskega. (Se začne pogovarjati).

Smukovič: Kaj bomo le pili?

Modrijan: Norci bi bili.
Mandele: Res je, že nek nemški pesnik(?) pravi:

Wer nicht liebt Wein... und Gesang,

Der ist ein Narr sein Lebenlang.

Torej zapojmo kako okroglo!

1. Pijmo ga, pijmo,
Dokler živimo.
Saj ne dobimo
Kaplje ga tam.

2. Vince iz glave
Sitne zabave,
Grenke težave
Vedno spodi.

3. Le ga nalimo,
Le ga popijmo,
Le ga naščimo
Polni bokal.

4. Vince rumeno,
Čisto in sladko,
Teče prav gladko,
Pijmo ga le!

Kmet: Sakraštern, vi pa požete lepo! Ali tisto pa znate »Je pa davi slanica palaž«

Mandele: Seveda jo znamo, pa jo zapojmo:

Je pa davi slanica pala,
Na celene travniče,
Pa mi vse je pomorila
Vse prežlahtne rožice,
La, la, la...

(Ko se poje »la, la, la«, začuje se zunaj petje Comesta-jevo, pozneje pa žvižganje narodne talijanske pesnice: Voga, o voga!)

Tretji prizor.

Comesta: E, šaprument, ma kmalu bi ga padel, dobrega dan, gaspudi!
Več dijakov: Bog ga daj!

Krčmar: Ali bi vam mogel s čim postreči, s pijačo morebiti ali jedjo?

Comesta: Ma ja, ali imate forse del artičokuli ali pa del brokuli?

Krčmar: O sveta romagalka! jaz ne poznam nobene takove jedi, kakor jih hoče ta Lah. Bes ga plentaj!

Comesta: A-a, polenta, si si, imate polento, no ma ja, pa dajte en mežo porčija polenta pa on kvartin del vino! Čapiši?

Krčmar: Nič ne kapiši, mi ne znamo delati polente.

Comesta: Ma non? No, pa mi ga prinese en porčija di caccio (kačo)!

Krčmar: Kaj, Kačo?!
Modrijan: Oče krčmar, on misli za porcijon sira.

Lah: Ma tako ga je, si. (Krčmar odide). O pa vi ga znate taljanski, signori!

Modrijan: Poceo, poceo!

Comesta: Si.

Modrijan: Le kolikor sem se naučil v šoli.

Comesta: Si. (Sede k Modrijanu in kmetu).

Modrijan: Tam pa tako vjamem le kako besedo.

Comesta: Si. Seveda, seveda, v šoli ni ga nič... Ješ sem ga mu (imel) od enga pišulina, pa ga je tudi hodil v šolo, ma se ga ni nič naučil.

Smukovič: (K' se je dosedaj s kmetom pogovarjal). Nič? Potem pa je že imel trdo bučo.

Comesta: Cosa? Ti imaš trdo bučo, pa ne moj pišulin, on, on je imel tako, jako brihtnega buša.

Mandele: Jaz pa tudi pravim, da je imel jako brihtnega puša.

Comesta: E kola, ma si ga vidu (k Smukoviču)? Ali ga ni reš? Pa počakaj, ti ga bom ješ povedal, kako ga je on imel brihtnega buša.

Pozor! Čevlji moški od 195 D, ženski od 145 D naprej, naročila po meri po najnižjih cenah pri F. Neuhauer Maribor, Gosposka ul. 33. 208

Razni pohištveni predmeti - razen tega kolo, tehničar, stala in dolga miza za poslovni lokal, plaha za vozove, ura kukavica in več kg raznih sveč se ugodno pod roko proda. Naslov v upravi. 212

Upokojenec z ženo brez otrok srednje starosti, se išče kot hišnik in sluga pri Trgovskem gremiju v Mariboru. Pogoj zamenjava stanovanja. 207

Moderne poročne prstane, vseh vrst ure, uhane itd. po nizkih cenah, lastna delavnica. Dobije se veliki sokelski znaki, program en velik autom. Pathegramofon. Vprašati: L. Stojac. Urar, Maribor, Jurčičeva ul. 8. 213

Nova pletena jopca na prodaj. Sluga in Kette, krojača, Maribor, Dravska ul. 8. 203

Za prosta stanovanja, prazne sobe, lokale v najem, hiše na prodaj, ima resne ponudnike stanovanjska borza »Marstan«. 216

Dve veliki sobi na najprometnejši ulici za pisarno, skladišče, delavnico ali kaj sljénega se proti odkupu pisarniških mobilij 3500 Din takoj oddasta. Naslov v upravi. 214

Moj mož se več ne krega, odkar imam posodo, ki sem jo kupila pri A. Vicliju, Glavni trg 5

Je lepa, trpečna in dobro kuha. Zato svetujem vsaki ženi, da kupuje posodo samo pri Vicliju.

Morske ribe specialitete, sveže vsaki dan gostilna »Rotovž« Rotovski trg 2. 205 J. Pečnik.

Lepo opremljena solična soba se odda v Maistrovi ulici solidnemu gospodu ali gospodični. Naslov v upravi. 199

Učencem iz poštene hiše in dobro solsko izobrazbo, močan, ne pod 14 let star, se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. — Ponudbe pod »Pošten« na upravo lista. 192

Radi selitve na prodaj jako dober pianino, krasno, veliko zrcalo z baročnim okvirjem velika salonska preproga in kožuvinast plašč s šalom Keizerjeva ulica 28, prtiljeje (križišče Moljske ceste). 200

Vino prodaste staro ali novo ako počljete takoj vzorec in zadnjo ceno, postavno kolodvor, na skladišče ljutomerskih vin, Zagreb, Prilaz 35. 14-p

Za ples! Čevlji iz brokata a Din 225.—
» » laka, promenadni. a Din 245.—
R. Monjac, Jurčičeva ul. 9.
Znižane cene! 196

Za maskerado!

Gospodična, trg naobražena, z dobrim nastopom, večša slovenske stenografije tor stroje-pisja, išče primerne mesta za takoj, ponudbe na upravo »Tabora« pod »Začetnica«. 191

JAKOB PERHAVEC
tovarna za izdelovanje likerjev, dez. vin in sirupov
Maribor, Meljska c. 3

52

Profesor poučuje interese v slovenščini in nemščini po praktični direktni metodi. Razlagova ulica 15. pril. 198

Leseno pohištvo
Zelezno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge 12
Zavese
Blago za pohištvo
Posteljno perje
po izredno nizkih cenah v zalogi pohištva
Karol Preis
Maribor
Gosposka ulica št. 20
(Pirchanova hiša)
Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Ne pozabi naročnino

Fotografska kamera, dobro ohranjena, »Ica« 9x12, se po ceni proda. Vprašati: Wildenreinerjeva ul. 8/III. Borko. *

Svetovna panorama
Maribor, Slovenske ul. 15
Od 29. januarja naprej:
TIROL
Od Toblach do italijanske meje, Dolina Höllenstein it l. 206

Kyffhäuser — Technikum
Frankenhausen
Ing. šola za avto in strojegradbo, elektrotehniko. Posebni oddelki za poljedel. stroje in zrakoplovno teh.

ČAJNA ROČKA črna
Čaj za gospode
močan, plemenit, angleškemu okusu odgovarjajoči, posebno primeren za uživanje z mlekom ali smetano kot zahtevke.

Za prodati! 209
En pony, ena breja kobila, (se tudi eventualno zamenja) en 5. tovorni avto »Praga«, ena kočija, en phacton, in nekaj dobro ohranjenih peč (litina) pri Ivan Sluga, Tržaška cesta 5. Istotam čunje za čiščenje strojev vedno v vsaki množini na razpolago.

PRENOVLJENA
gostilna „Mesto Trst“
Maribor, Tržaška cesta 8
je zopet **otvorjena**,
ter nudi z vso gostoljubnostjo prvovrstna pristna ljutomerska in pekarska vina ter topla in mrzla jedila ob vsakem času. Daje tudi priprosti in meščanski Abonement. 193

Vabilo na domači ples
dne 2. februarja v gostilni Lešnik v Novi vasi svira priljubljene šrnel kvartet, ki skrbi za neprisljieno zabavo in ples. Z dobro jedila in izborne pijače skrbi gostilničar
217
Ivan in Angela Lešnik

Naznanilo!
Cenjenemu občinstvu si usojam naznaniti, da sem z 31. januarjem prevzela jako znano gostilno A. Izlaker, Vojašniška ulica 10.
Potrudila se bodem postreči cenj. gostom z dobro kuhinjo in vinom.
Za obilen obisk se priporoča
201
Ana Kodrič, gostilničarka

ARGUS je naš najboljši domači informacijski zavezovalnik v vseh mestih zanesljivo povaruje daje informacije o vsem, posebno pa se o imovnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnih oseb ove informacije so odne, izbrna in brzo so nahaja v Vuku Karadžića ul. 11, Beograd -ov telefon je 6-25, a brzojavni naal. Argu

Razprodajam na drobno:

Jamčeno pristno svinjsko mast I. vrste po Din 24.—. I. vrste špeh od pitanih prešičev ter salo po najnižjih dnevnih cenah.
Svinjske kareje brez priklade po Din 20.—. Prešičešpeharje tudi posamezne na zasebnike od Din 14'50 naprej. Zaklane prešičešpeharje, cele ali polovice, s kožo ali brez, po želji Din 16.—, 16'50.
Vse vrste prekajenega in svežega mesa kakor tudi salami in vsakovrstne klobase, narezke, klobasice, klobase za peči, jetrne in krvave klobase lastnega, priznana izvrstnega izdelka po brezkonkurenčnih cenah.

195
RUDOLF WELLE
TOVARNA KLOBAS IN PREKAJENEGA MESA
Maribor - Krčevina, podružnica v Gosposki ulici 23

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom prebridke izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega nepozabnega, srčnoljubljenega soproga oziroma očeta in brata, gospoda

Anton-a Koštomaj

izrekamo tem potom našo globokočutečo, srčno zahvalo.
Osobito pa se zahvaljujemo sl. gostilničarski zadrugi ter vsem gg. stanovskim tovarišem pokojnika, dijaškemu pevskemu zboru pod vodstvom g. prof. Schweigerja za v srce segajoči žalostinki, darovateljem krasnega cvetja ter vsem, ki so prihiteli od blizu in deleč, da spremijo blagega rajnika na njega poslednji poti.

222
Globoko žalujoči ostali